

הברית הגלויה והסמויה

(דברי האזכרה בסינוס הנוע' העובד, בהג' הסוכות)

מלאו שבעה ימים לאבל משרני-
חובסקי. והיום הג' בישראל ואי מס' פורים בו. והמשורר גם נזר על הספרים. אבל לא אקשור מספר. אסמן רק במלים ספורות משהו מן הברית המיוחדת שהיתה כרותה בין משורר האביב והנוער לבין נעורי הנועת התחדשותנו כאן. ושני פנים לברית. יש קשר שבנני לה, החתום באותיותיו בנוילי ספי רן והמושך בפיו נערים ונערות מישראל בהתקלהויותיהם הגדולות והקטנות ובהיותם איש איש עם לבו. ויש קשר שבנסתר. זה הצפון באויר הדור ואשר פרנס את רוח הדור ואת מחדשי פניו.

הקשר שבנגלה ודאי ידוע לרבים ככם גם מבלי שאצטט. כמה היה זה חשוב למכריע, כי עוד עם דמדומי השחר, בעלות הצועדים ראשונה על הדרך ההדשה, ליוה אותם המד שורר בזיו אמונתו התמה באדם, השוב ומכריע כי יקד עם ההכרה המרה של „אכן, חציר העם“ ו„ככוי ככוי בוס בין הרבות“ — יכלו הצור עדים לצרור לחוך אמתותם גם את השירה אשר שר להם הוא:

„כי עודני מאמין בך.
כי עוד נפשי דרוך שואפת
לא מכתית לענל פו,
כי עוד אאמין גם באדם
גם ברוחו רוח עו“.

וזאת סגולת האמונה בעתיד, באדם, חקלה על הצעד ובהודונה עם

קשיגת העורף ועם התכרעה שבמע-
שה — הוללה נפלאות, ומשום שהיא שר זאת בקלות משחררת כזאת ובקצב נזהר ומשכנע ירדו דברי אמונתו ושקעו בנדבכי הש-
תיה של בנינו ונחתמו בלבבות לעד. ועוד שנים רבות לפני היות „החלוץ“ שר משרניחובסקי לא רק „לנו זאת הארץ תהי“, כי אם גם „זאת תהיה בבונים“. וזה ה„ואתה“ המריע את הגורל. אני, המשורר, גם מצוה עליך גם מבשר לך: „אתה, — כל אתה וכל אתה שכמותך — היה תהיה בבונים“. כך נוטעה בלב, יחד עם סגולת הא-
מונה בנצחון גם הכרת וחובת הש-
ליחות המוטלת על כל יהוד.

ובאשר היה כבר „החלוץ“, והיתה עלית הלוצים גדולה, והיו סניפי „החלוץ“ בארצות, התכנסנו פעם לועידה עולמית של „החלוץ“ בכר-
ליו. ואז שהה בברלין המשורר, שיר צא אז מרוסיה והתר להגיע לארץ ישראל. והוא בא לבקר בוועידה. נר-
גשת היתה הפגישה. הומנו וותו להגיד לנו משהו ביקש את הנשיר-
אות להמתין עד שיהיו הדברים בפיו. ובסוף הישיבה השניה עלה על הבמה וקרא את השיר בנוסח שחזר או לכבוד הועידה ושאתם כולכם מכירים אותו היטב:

אזורים ישנה ארץ,
ארץ שכורת שמש,
איה אותה ארץ?
איפה אותו שמש?

ויהי בשיר הכיסופים הזה מכל מדוי נענועי הבנים הכלואים בארץ הצפון הקרה והרחוקה ונפשם כל-
תה למולדתם החמה והאנדהית שש-
מש בה ופלא בה וישע בה לכולנו:
„איה אותה ארץ“!

והוא הוזה עם כל ועידת הולמי „החלוץ“:

„נכנס כל הנכנס“ —

הן היתה העליה ההמונית משאת הנפש של כל הנאמנים, החלום כתי קיץ, ומלב כלם הקר את המלים.

והנה רואה המשורר בעיני רותו בין קולטי העליה של הארץ את פני שר האומה, את מורם ורבים של כל קווי ישראל ומורדיו:

„פגע בו עקיבא — —“

ובפני רבי עקיבא, כבן בפני אביו הוא מרצה בשם רבים, בשם כולנו, את תהיות כולנו, האוכלות כל נפש: „איפה הם הקדושים? איפה המכבוי“!

ובשם שר האומה עונה המשורר, מנחם ומבשר לפהל הקווים אשר בוועידת „החלוץ“ העולמית:
„כל ישראל קדושים
אתם — המכבוי“.

שירי הועידה ההיא עוד נושאים בלכם את הבשורה-הפקודה הזאת, למען ועמק אבלם היום פי שבעה — ולפני שנים מספר בימי „מנדל וחומה“, כאשר חברי הנוער העובד עם חבריהם הקשישים יצאו עם ה„לוצי“ להקים נפודה אי שם באמ-
צע השדה במולדת הנצורה, היתה זה ש. משרניחובסקי אשר הנציה לעד את האפופיאה החלוצית הזאת על כל להט בנינה, והינה, נא-
מנותה והולשתה, ועל עיקר סגול-
„אתם היודעים לכפר על כל שניאותיכם בדמכם“

ולעולמית-עד תנוצי? בספרותנו אה-
בת המשורר והרדתו האבהית לנקו-
דה הבודדה הזאת: „היתומה במר-
חב ערבה, לבדה באוקינוס של שני-
אה בסירה בים האוקינוס“, „המד עונה מאד דחמים זכיה אדירים ולב נאמן לאהבה רכה ואמונה“, ובהתי עטף עליו לבו ומאהבה וברכה לא מצא כל בטוי חדש לתלות כקמיע של שמירה על נקודה-מצודה בודדה זו, עד שפרץ מגרונו הפסוק העממי הקרמון:

„את אחותנו היי לאלפי רכבה
ויירש זרעך את שעל אויביו
— הדבים, אמן ואמן“.

ומראשוני שירי, שכורי נוער, אביב ואהבה ועד האידיולוגיה הכרי-
אות והשלכות והשקטות על מלאת,

יער לאפוס הדרשן השופע און וצבע של ילדות סכרכת בחיק הטבע והי נהר והיער ו„עמא דהבא“ — הת-
הלך לפני הדור זקוף קומה וקורן אורה וישר רוח תמה כציר אמונים שלוח מיום המחר הנכסף, כבן-
חורין שבדרך נס הזדרו ושחרר את עצמו, שחרר אישי ולאומי, עוד כטרם ששחרר עמו אתו. ויהי בעי-
צם היותו נס לחותם-לחתי עמו.

אבל יש עוד ברית שאינה העויה באותיות של שיר מסויים, אבל היא חרותה בכל רפתה של השירה, ובי-
שעור הקומה שרמת השירה הזאת התוותה לרמת תנועת התחיה כולה. זאין אני יודע בכל מסכת הגורמים של הדור האחרון שום גורם אשר כה העשיר את רוח האומה והרים את מעלת תנועת החיתה — כשי-
רה העברית. עם כסופי התחיה של האומה פרהה ועלתה למרומיה ועם עליתה העלתה אתה את תנועת הכי-
סופים באומה. אנו גאים היום על חידוש סגולתנו להנן על כבודנו. אבל היה מישחו שצבל גם את עצם אוצר הכבוד בהכרתנו. עם עלות כבוד הספרות העברית עלה כבוד האומה בעיני עצמה. ושנים הם היו, כובשי השואים בשירת הדור, אשר משבמם ומעלה היו מכל אחיהם, ובהליכתם על פני הפסגה השרו אויר פסגות על אחיהם סביבם.

הנה עתה לוקח מאתנו גם השני. ו. רובשוב